

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: عبدالرضا سعادت‌ی، ۱۳۹۵

بررسی اندیشه‌های متناقض در حدیقه الحقیقه و دیوان سنایی غزنوی

این پایان‌نامه در برگزیده‌ی نقد و بررسی اندیشه‌های متناقض در دیوان و حدیقه الحقیقه‌ی سنایی می‌باشد. به طور کلی تناقض، متناقض‌نمایی در دو زمینه‌ی شعری و فکری قابل بحث و بررسی است. آنچه که امروزه تحت عنوان « تناقض‌نمایی » در ادبیات فارسی یاد می‌شود، در حقیقت زمینه‌ی شعری آن است، که آن هم در حوزه‌ی فنون و صنایع ادبی، ذیل « بدیع معنوی » و به عنوان یک فن یا آرایه‌ی ادبی شناخته می‌شود. اما منظور از تناقض‌های موجود در زمینه فکری، در حقیقت همان سخنان و اندیشه‌های ضد و نقیض یک شاعر و یا نویسنده می‌باشد، که نگارنده در این کار پژوهشی بدان پرداخته است، لذا با توجه به این مطلب، نگاه حاکم بر این کار پژوهشی، نگاهی نقادانه، آن هم از نوع ادبی (نقد ادبی) خواهد بود. همان چیزی که متأسفانه امروزه و در تحقیقات ادبی ما، غریب مانده و و کم‌تر مورد توجه قرار گرفته است. این پایان‌نامه در پنج فصل، شامل: کلیات تحقیق، مبانی نظری آن، زندگی، آثار و شعر سنایی، نمونه‌هایی از اندیشه‌های متناقض سنایی در حدیقه و دیوان و بالاخره نتیجه‌گیری، تنظیم گردیده است. در فصل چهارم که مهم‌ترین بخش این پایان‌نامه می‌باشد، موضع‌گیری‌های متناقض سنایی درباره‌ی عقل و دانش، فلسفه، شفاعت، قضا و قدر، مرگ و حیات و ... توضیح داده شده است.

کلیدواژه‌ها: اندیشه‌های متناقض، نقد و بررسی، شعر و ادبیات، حدیقه و دیوان سنایی .

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۱۰۱۹۴۲۰۱۵

تاریخ دفاع: ۱۳۹۵/۰۵/۱۹

رشته‌ی تحصیلی: زبان و ادبیات فارسی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر سعید روزبهانی

M.A. Thesis:

the investigation of paradoxical thoughts in hadiqat-al-haqiqah and sanais divan

This thesis includes a review and investigation of paradoxical ideas in Sanaii Divan (Poetical Works) and Hadighat-al-Haghigha. In general, contradictory, paradoxicality can be discussed in two poetic and intellectual basis. What is now known as "paradoxical" in Persian literature, in fact, is its field of poetry, which is also in the field of poetics and literary arts, under the "figurative rhetoric" and is known as an art or figures of speech. But the paradoxes in the intellectual field are, in fact, a poets or a writers contradictory words and ideas which the author of this research dealt with, so with this in mind, the dominant

look in this research will be critical, a literary type (literary criticism), the same thing which has unfortunately been neglected in our literary research today, and less taken into consideration. This thesis has been set in five chapters, including: literature, its theoretical foundations , the Sanaiis life and his works and poems, examples of Sanaiis contradictory ideas in Hadighah and Divan and at last, the conclusions. In the fourth chapter which is the most important part of this thesis, Sanaiis contradictory viewpoints are explained about wisdom and knowledge, philosophy, intercession, fate, life and death ,etc.
